

BEGRIPSOMSCHRIJVINGEN

De in deze statistiek voorkomende termen en definities, die in de hiernavolgende tekst nader worden omschreven, zijn afkomstig van de EEG-UNO-standaard-classificatie van het bodemgebruik.

De definities m.b.t. bossen en andere beboste gebieden steunen op de EEG-UNO/FAO-analyse van de bosbestanden (voor gematigde en boreale gebieden) uit het jaar 2000.

1. AGRARISCH TERREIN

Dit begrip omvat de voornaamste categorieën van door landbouw in beslag genomen terreinen. Ten behoeve van classificatie dient hier voor elke categorie de zog. "bruto oppervlakte" in aanmerking te worden genomen. Agrarische terreinen omvatten ook de gronden ingenomen door gebouwen, erven en bijgebouwen van hoeven, en de permanent onbeteelde terreinen, zoals onbeteelde percelen, dijken, paden, sloten, veengebieden en aardwallen.

1.1 *Akkerbouwland*

Dit omvat alle gronden waarop wisselbouw toegepast wordt, of ze gebruikt worden voor teelten of als tijdelijke weiden, dan wel braak liggen.

1.2 *Permanente teeltgronden*

Dit begrip omvat gronden die door teelten worden ingenomen en soms pas na meerdere jaren opnieuw beteeld worden. Tot deze categorie behoren gronden beplant met bomen en bloemheesters (bijv. rozelaars en jasmijnen), verder ook boomkwekerijen (met uitzondering van bosboomkwekerijen, onder te brengen in de rubriek "bossen en andere beboste gronden"). Permanente weiden en grasland zijn hier uitgesloten.

1.3 *Gronden in gebruik als permanente weiden en grasland*

Bedoeld worden gronden die permanent (d.i. gedurende minstens vijf jaar) bestemd zijn voor de teelt van grasachtige voedergewassen. Permanente weiden en grasland waar tegelijk ook bomen gekweekt worden mogen tot deze categorie gerekend worden enkel als de teelt van voedergewassen de voornaamste bestemming van die gronden uitmaakt. Er mogen maatregelen worden genomen om de productiviteit van de gronden op peil te houden of te verhogen (inzetten van meststoffen, afmaaien of laten grazen door dieren).

De belangrijke evoluties tussen 1990-1995 en in 2015 hebben enerzijds te maken met de veranderingen in de toewijzingscriteria van EU-subsidies aan landbouwers en anderzijds met een wijziging van methodologie op het niveau van de regionale administraties die de gegevens leveren aan Statistics Belgium:

* In 1992 heeft Europa bepaalde gronden belast ten gevolge van de problematiek van de overproductie. De braakliggende gronden en graslanden zijn hierdoor belangrijker geworden. Men kan dit zien in de cijfers tussen 1990 en 1995: het zijn voornamelijk de tijdelijke graslanden die zijn toegenomen.

Subsidies werden ook uitgereikt op basis van de oppervlakte, en niet langer op basis van de productie (MacSharry hervorming - 1992): de landbouwers hebben waarschijnlijk hun administratieve aangifte in functie hiervan veranderd. (en bij uitbreiding ook hun aangifte voor de Landbouwenquête).

* In 2015 werden graslanden die de vorige jaren werden beschouwd als permanent - en geen deel uitmaken van rubriek 1.1 (akkerland) - geherkwalificeerd als tijdelijke weiden, dus onder rubriek 1.1.

2. **BOS**

De oppervlakte van alle percelen wordt in rekening gebracht waarvan de Kadastrale Aard als bos is omschreven. (bron = FOD Financiën)

3. **BEDOUD TERREIN EN BIJBEHORENDE TERREINEN**

Alle terreinen ingenomen door woningen, wegen, mijnen en steengroeven, alsook alle andere inrichtingen, inclusief aangrenzende ruimtes, gebruikt voor het uitoefenen van menselijke activiteiten. Mee te rekenen zijn hier ook bepaalde types van open (onbebouwde) terreinen die met die activiteiten eng verbonden zijn, zoals stortplaatsen, verlaten terreinen in bebouwde gebieden, wrakkenopslagplaatsen, stadsparken en tuinen, enz. Niet tot deze categorie behoren terreinen ingenomen door verspreid gelegen boerderijgebouwen, -erven en -bijgebouwen (onder te brengen in categorie 1.4). Terreinen ingenomen door dorpen in aaneengesloten verband of door gelijkaardige landelijke nederzettingen worden wel meegerekend.

3.1 ***Woonterrein***

Terreinen die hoofdzakelijk zijn ingenomen door woongebouwen of door voornamelijk voor het wonen bestemde gebouwen, ongeacht of ze daadwerkelijk bewoond worden dan wel tijdelijk leeg staan. Mee tot woonterrein worden gerekend de particuliere tuinen en de kleinere groenvoorzieningen die hoofdzakelijk gebruikt worden door de bewoners van de gebouwen waarbij ze horen. Tot woonterrein worden eveneens gerekend de parkeerplaatsen en de kleinere, in principe aan de omwonenden gereserveerde speelplaatsen. Niet tot deze categorie behoren terreinen die tot andere, elders omschreven doeleinden in gebruik zijn, zelfs al worden ze hoofdzakelijk door de plaatselijke bevolking gebruikt. Bij het opleveren van de gevraagde gegevens zou elk land de criteria dienen aan te geven die worden gebezigd om te bepalen of een gebouw hoofdzakelijk een woongebouw is dan wel niet hoofdzakelijk voor het wonen bestemd is.

3.2 ***Bedrijventerrein, excl. terreinen gebruikt door steengroeven, putten, mijnen en bijbehorende inrichtingen***

Bedoeld worden terreinen hoofdzakelijk bestemd voor fabrieksactiviteiten (afdelingen 15-37 van de ITCI/Rev.3), incl. alle bijbehorende terreinen — privéwegen, parkeerplaatsen, opslagplaatsen, kantoren, enz. Eveneens hiertoe te rekenen zijn terreinen ingenomen door bedrijven die hoofdzakelijk in de bouwsector actief zijn (afdeling 45 van de ITCI/Rev.3). De eigenlijke bouwerven moeten echter in categorie 3.9.3 worden ondergebracht. Hierbij horen niet terreinen gelegen in havengebieden evenmin als de opslagplaatsen in die gebieden, ook niet als daarin industrieruimten zijn ondergebracht. Blijven eveneens buiten beschouwing terreinen gebruikt door steengroeven, putten, mijnen en bijbehorende inrichtingen (op te nemen in categorie 3.3).

3.3 *Terreinen gebruikt door steengroeven, putten, mijnen en bijbehorende inrichtingen*

Terreinen bestemd voor activiteiten van de afdeling mijnbouwnijverheid (afdeling 10-14 van de ITCI/Rev.3), incl. verlaten mijnen en steengroeven, voor zover ze niet tot andere doeleinden in gebruik zijn.

3.4 *Handelsterrein*

Hiertoe worden gerekend terreinen hoofdzakelijk gebruikt voor handel en bijbehorende diensten — winkelcentra, banken, parkeergarages, reparatiewerkplaatsen, pakhuizen, bijbehorenden kantoorgebouwen, enz. Worden eveneens hiertoe gerekend privéwegen gelegen op die terreinen, incl. bijbehorende ruimten. De hier bedoelde activiteiten komen in de ITCI/Rev.3 overeen met de activiteiten van de afdelingen 50-55, 65-74, 91 en 93.

3.5 *Terreinen gebruikt voor openbare voorzieningen (met uitsluiting van technische infrastructuur en transport- en communicatie-infrastructuur)*

Deze categorie omvat terreinen gebruikt door overheidsadministraties op nationaal, provinciaal of plaatselijk niveau, scholen, ziekenhuizen, kerken en andere sociale en culturele diensten, ongeacht of die diensten door de staat, door instellingen dan wel door particulieren worden verzorgd. Terreinen gebruikt voor aanverwante doeleinden worden meegerekend. De hier bedoelde activiteiten komen in de ITCI/Rev.3-classificatie overeen met de activiteiten van de afdelingen 75-85 en 99. Niet hiertoe behoren terreinen gebruikt tot elders omschreven doeleinden, inz. terreinen ingenomen door technische infrastructuur of door inrichtingen voor openbaar vervoer en voor communicatie.

3.6 *Terrein voor gemengd gebruik*

Deze categorie is voorbehouden aan terreinen waaraan geen enkele van de bestemmingen vervat in de andere categorieën met twee cijfers kan worden toegekend.

3.7 *Verkeersterrein*

Terreinen in gebruik voor spoorverkeer, zowel staatsspoorwegen als commercieel benutte spoorwegen, openbare wegen, bovengrondse pijpleidingen voor vervoer van brandstoffen en van andere producten, luchthavens, inrichtingen van het telecommunicatie-netwerk, enz. Hiertoe worden ook gerekend terreinen ingenomen door kantoorgebouwen en andere bijbehorende gebouwen en dienstinrichtingen, zoals stations, luchthavengebouwen, materiaalopslagplaatsen, reparatiewerkplaatsen, de ruimte ingenomen door voetpaden, de met gras begroeide hellingen van de spoordijk, langs wegen aangelegde stroken ter beschutting tegen wind, de open gebieden rond luchthavens ter bescherming tegen lawaaihinder, en alle andere ruimten behorend bij die infrastructures, conform de eigen praktijken van elk land. De bedoelde activiteiten komen in de ITCI/Rev. 3-classificatie overeen met de activiteiten van de afdelingen 60-64. Waterwegen evenwel zijn niet hier onder te brengen, maar in afdeling 7.

3.8 *Terrein in gebruik voor technische infrastructures*

Terreinen ingenomen door technische inrichtingen voor elektriciteitsproductie en -transport, voor afvalverwerking en -verwijdering, voor drinkwatervoorziening, voor afvalwateropvang en –verwerking, alsook voor aanverwante activiteiten. Worden eveneens tot deze categorie gerekend terreinen ingenomen door bijbehorende kantoren en andere dienstgebouwen en -inrichtingen, alsook de gehele ruimte die naar de eigen praktijken van elk land nodig is om genoemde technische infrastructures te laten functioneren. Die infrastructures houden verband met de activiteiten van de ITCl-afdelingen 40, 41 en 90.

3.9 *Recreatieterrein*

Terreinen in gebruik voor ontspanning: sportterreinen, turnzalen, grote speelplaatsen, grote openbare parken en groenvoorzieningen, openbare stranden en zwembaden, kampeerterreinen, gebieden hoofdzakelijk ingenomen door grote toeristische voorzieningen, door weekend- of vakantiehuizen, siertuinen, begraafplaatsen, openliggende terreinen waarop wordt of zal worden gebouwd, enz.

7. WATER

Bedoeld worden gebieden binnen het beschouwde nationale grondgebied, die door oppervlaktewater bedekt zijn. Het in aanmerking te nemen nationale grondgebied wordt gedefinieerd als de oppervlakte bepaald door de landsgrenzen en, indien relevant, door de normale basislijn (laagwaterlijn) langs de kust.

7,1 Binnenwater

Tot deze categorie worden gerekend alle wateren gelegen landinwaarts van de lijn van het gemiddeld doodtij.

7.1.1 Natuurlijke waterlopen

7.1.2 Kunstmatige waterlopen

7.1.3 Binnenzeeën (zoet en zout water), meren, plassen en door land omsloten randmeren

7.1.4. Kunstmatige spaarbekkens

7.1.5. Andere binnenwateren, n.e.g.

7,2 Kustwateren

Alle wateren (andere dan binnenwateren), brak water dan wel zeewater, gelegen landinwaarts van de "normale basislijn" langs de kust, m.n. tussen deze lijn (die met laagwaterstand overeenkomt) en de lijn die overeenkomt met het gemiddeld doodtij in de estuaria. (In particuliere gevallen waar onderhavige definitie tot incorrecte resultaten zou kunnen leiden moeten wellicht bijkomende criteria worden aangewend).

7.2.1 Strandmeren

7.2.2 Estuaria

7.2.3 Andere kustwateren, n.e.g.

8. ZEEGEBIED IN DE NOORDZEE

Zeegebied behorende tot België volgens MUMM-BMM-UGMM (<http://www.mumm.ac.be>)

9. OVERIGE TERREINEN

Landoppervlakte (rubriek 10) verminderd met alle overige rubrieken

10. LANDOPPERVLAKTE

Tot en met 2017 werd de berekening van de totale landoppervlakte gebaseerd op de bestanden uit de kadastrale legger van de FOD Financiën. De gegevens in die databank werden oorspronkelijk gedefinieerd tijdens de Napoleontische tijd (toen het Kadaster werd opgericht). De kadastrale oppervlakten ondergingen tot in 2017 opeenvolgende actualiseringen.

De resultaten vanaf 2018 zijn gebaseerd op de meest recente meettechnieken. De aangepaste berekening is nu ook in lijn met internationale conventies en de richtlijnen van Eurostat, het Europese statistiekbureau. Om die reden werd de oppervlakte van de kuststrook tot aan de laagwaterlijn meegerekend bij de tien kustgemeenten.

11. GRONDOPPERVLAKTE

= landoppervlakte - water

12. TOTALE OPPERVLAKTE INCL. ZEEGEBIED

= landoppervlakte + Zeegebied